

INTERVIEW Ruud Couwenhoven is de best verkopende reisgidsauteur

De bankier die ging schrijven over Frankrijk

Op het eindexamen mulo haalde hij een 3 voor Frans. Maar dat bleek voor Ruud Couwenhoven geen belemmering om de meest succesvolle reisboekenschrijver over Frankrijk te worden. Het opmerkelijke verhaal van een Zaanse bankier die voor de liefde naar Limburg vertrok en op reis zonder aarzeling ‘estomac de mouton’ en ‘cerveaux de veau’ bestelt, oftewel schapenmaag en kalfshersens.



Arnold Aarts
a.aarts@mediahuis.nl

Zaandijk ■ Natuurlijk kent hij het vooroordeel van Nederlanders. Dat Frankrijk een geweldig land is, maar als groot nadeel heeft dat er Fransen wonen. Dat is zo'n arrogant en chauvinistisch volk dat alle vakantievierter erdoor wordt vergald. Ruud Couwenhoven (69) en zijn echtgenote Marian (70) hebben het tijdens hun talloze trips heel anders ervaren. Die hebben alleen maar meegemaakt dat de meest norse Fransman ontgooide zodra zij een beetje hun best deden de taal te spreken. „Maar wie zich als een hork gedraagt, kan niet verwachten dat hij vriendelijkheid terugkrijgt.”

Couwenhoven heeft net zijn twee nieuwste boeken over Frankrijk gepresenteerd. Het zijn regiogidsen waarvan zes versies verschenen. Ongetwijfeld zullen ze weer goed scoren, zoals alles wat hij in de loop der jaren over het land heeft geschreven. Van zijn eerste boek 'Frankrijk Binnendoor' zijn 25.000 stuks verkocht. Zijn gelijknamige betaalde website telt 20.000 abbonementhouders.

Authentiek

Couwenhoven is verslaafd aan Frankrijk, hij kan geen minpunt bedenken. Zo roemt hij het historisch besef van de Fransen, het verlangen alle charme te behouden. Neem het oude deel van het Bretonse Saint-Malo, dat na de geallieerde invasie in juni '44 bijna volledig werd verwoest. In de jaren vijftig werden de panden aan de hand van 18e-eeuwse ontwerptekeningen in authentieke stijl herbouwd.

Hetzelfde geldt voor Arras bij Calais, dat enorm heeft geleden onder de Eerste Wereldoorlog. „Vergelijk dat eens met Sittard waar eind jaren zestig een prachtig marktplein was met een schitterend stadhuis. Dat is gesloopt en

vervangen door een betonnen V&D-kolos. Zo gaan we in Nederland met geschiedenis om.”

In 1986 kwamen de Couwenhovens voor het eerst in Frankrijk. Zoon Jordi en dochter Kim wilden graag naar Mont Saint-Michel, het getijdeneiland in Normandië. Hun ouders waren die eerste keer meteen verkocht: het eten, de gezelligheid, de ambiance. Alleen de taal was aanvankelijk nog een probleem. Want wie bij Parijs op de terugweg 'ouest' verwacht met 'est' rijdt niet naar Limburg, maar eindigt aan de voet van de Eiffeltoren. „Sindsdien nemen we alleen nog maar binnendoorwegen in Frankrijk.”

Gejakkert

Dat heeft Couwenhoven veel gebracht. In plaats van het uitputten de gejakkert over dure tolwegen rijdt hij op het gemak, ziet veel meer en komt langs relatief onbekende oorden. En het is nooit ver zoeken naar een Hotel de la Poste en Chambres d'hôtes om het hoofd te ruste te leggen.

Eerst natuurlijk nog even naar de lokale bistro om een streekgerecht te proeven. Hij en zijn vrouw zijn geen moeilijke eters, dat scheelt in een land waar weinig menukaarten aan vertalingen doen. Ze zeurden niet toen ze ietwat overmoedig het onbekende 'tripe' bestelden en even later een stuk pens op hun bord kregen geschoven.

Vanaf de eerste keer Frankrijk houdt Couwenhoven notities in schriftjes bij. Waar zijn ze geweest, wat hebben ze allemaal gedaan en waar hebben ze zo copieus gegeten. Het leverde aanvankelijk alleen dankbare reacties op van vrienden en collega's die profiteerden van de tips. Toen eind jaren negentig internet kwam opzetten, vergrootte Couwenhoven zijn podium. Voordat hij het wist zat hij met zijn website frankrijkvakantieland.nl boven de 150.000 bezoekers. Onbewust had hij blijk-

Hond Dougie

Ruud Couwenhoven heeft twee nieuwe boeken gepresenteerd. Het zijn uitgaven over Zuidwest-Frankrijk en Noordoost-Frankrijk. Later verschijnen nog vier andere regiogidsen. De covers zijn ontworpen door illustratrice Brigitte Waelpoel-Vogten, die als detail telkens het hondje Dougie tekent. Ze kwam het dier tegen tijdens een vakantie bij Mont Ventoux, waar het aan zijn lot werd overgelaten door de steeds wisselende bewoners van een groot herenhuis naast haar verblijf. Inmiddels is Dougie door een Belgisch echtpaar geadopteerd.

Zaanstreek

Voor de promotie van zijn nieuwste twee boeken is Ruud Couwenhoven even terug in de Zaanstreek. Hij groeide op aan de Meidoornlaan in Zaandijk, vlakbij de Zaanse Schans. Toen hij zijn vrouw Marian leerde kennen, was het aantrekkelijker om in Limburg te gaan wonen. Voor de helft van de huur die ze betaalden voor een 6 hoog-flat in Zaandam, konden ze daar een eengezinswoning krijgen. Couwenhoven bewaart goede herinneringen aan zijn geboorteground. Zo heeft hij onder meer als deejay gewerkt in de Crazy Horse, een discotheek aan Westzijde in Zaandam.



Ruud Couwenhoven, even terug in de Zaanstreek ter promotie van zijn nieuwste boek.

FOTO MARCEL MOLLE

„
Het klinkt raar, maar Frankrijk bleek een businessmodel te zijn

baar een gat in de markt ontdekt.

Tien jaar lang was het voor hem niet meer dan een liefhebberij. Totdat de bankencrisis uitbrak en hij als vooraanstaand bedrijfsadviseur bij de ING met steeds meer beperkingen kreeg te maken. Waar Couwenhoven voorheen nog zelfstandig kon beslissen over een krediet van een miljoen aan een perspectievolle onderneming, ging opeens het hoofdkantoor hordes opwerpen. Toen hij op zijn eigen functie moest solliciteren en Amsterdam - dik twee uur rijden van zijn woonplaats Stein - als werkplek uit de procedure rolde, wist hij genoeg. „Binnen een seconde had ik mijn baan opgezegd.”

Belvilla

Een sprong in het duister? Nee, zo wil Couwenhoven het zeker niet noemen. „Ik was bankier, hè. Die nemen geen risico en doen alles weloverwogen.” Hij was een jaar eerder benaderd door EuroRelais - de voorloper van Belvilla - dat graag zaken met hem wilde doen. Ze hadden veel geld over voor een advertentie op zijn razend populaire website. Meer verhuurders van huisjes toonden belangstelling. „Het klinkt raar, maar Frankrijk bleek een businessmodel te zijn.”

Zo vloog de cd-rom die hij in 2004 presenteerde de deur uit. Hetzelfde gebeurde met zijn eerste boek 'Frankrijk Binnendoor' dat Couwenhoven drieënhalf jaar geleden in eigen beheer op de markt bracht. Alles wat hij aantrekt lijkt in goud te veranderen, maar zo vanzelfsprekend is het niet.

Couwenhoven doordent alles minutieus voordat hij handelt. Door zich te verdiepen in het aanbod ontdekt hij hoe het vooral niet moet. Met standaard reisboeken is het Meer van Annecy te dempen. In zijn ogen zijn ze ouderwets, gemakzuchtig in elkaar gedraaid, zonder veel liefde. Hij wil zich onderscheiden, weg van de olifantenpaadjes.

Zo interviewde hij voor zijn eerste boek kleurrijke kenners, zoals wijnprofessor Stan Beurskens, francofiel Andy Arnts en de Belgische chef-kok Francis Chanteloup, die genoeg had van de competitie der Michelin-sterren en neerstreek in een rustiek vakantiepark bij Mauroux. Bijzondere mannen met bijzondere verhalen.

Niet alleen redactioneel wil Couwenhoven opvallen, ook letterlijk. Tussen de eindeloze rijen uitgaven in de boekhandel valt de knalgele rug van zijn exemplaar meteen op.

Geblinddoekt

De boeken van Couwenhoven zijn niet per se bedoeld als letterlijk routeschema voor een vakantie. Dat zijn lezers als het ware geblinddoekt zijn spoor volgen en overal heengaan waar hij is geweest. Hij hoopt reizigers juist te triggeren zelf na te denken en op

zoek te gaan naar alternatieven voor het geijkte. Na het bestellen van croissants gewoon eens bij de plaatselijke bakker informeren waar hij zijn wijn koopt of waar hij het liefst met zijn vrouw gaat eten.

Couwenhoven heeft gemerkt dat niet alleen Frankrijk-gangers gek zijn op zijn boeken. Hij ontvangt geregeld reacties van hoogbejaarden die zich helemaal verliezen in zijn avonturen. Die inmiddels te oud zijn om op pad te gaan, maar vanuit hun aanleunwoning overdrachtelijk op zijn bagagedrager meerijden. Ze beleven wat hij beleeft, komen helemaal in de sfeer van Frankrijk.

Couwenhoven reist altijd door het land met zijn echtgenote Marian, die hij in 1973 tijdens zijn eerste buitenlandse vakantie in Lloret de Mar ontmoette in een bar-dancing. Haar rol in de verhalen is niet te onderschatten. Hij is meer van de grote lijnen, zij van de details. Haar valt dat ene ornamentje op of dat gedenkplaatje waar hij gedachteloos aan voorbij is gefietst. Zij doet ook de eindredactie, zodat overall de accent circonflexe op de goede plek wordt gezet.

Paradijs

Frankrijk is voor Couwenhoven een land dat nooit vervelt. Neem alleen de fantastische natuur, twee kuststreken, twee bergketens, het Centraal Massief met zijn oneindige hoeveelheid uitgedoofde vulkanen. Rijst de vraag waarom hij nog altijd niet in Frankrijk is gaan wonen. Het antwoord heeft hij in een blog op zijn site verpakt. Couwenhoven weet inderdaad genoeg paradijselijke bestemmingen te noemen zoals de Loire-vallei of het zuiden van Bourgogne. „Maar zijn die nog steeds zo leuk als je er twee, drie jaar woont?”

En het echtpaar is blijkbaar toch te vastgebakken aan Nederland. Hun dochter woont met haar kinderen in Born, een kwartiertje bij ze vandaan. Ze is vertaalster Frans-Nederlands. Zoon Jordi heeft nog meer genegenheid voor Frankrijk van zijn ouders meegekregen. Hij is er op zijn achttiende na een stage in de Chablis blijven hangen en exploiteert een wijnwinkel in Parijs.

Voor hem kent de Franse keuken inmiddels geen geheimen meer. Maar voor veel Nederlanders is het anders. Speciaal voor hen heeft Couwenhoven een Top 10 samengesteld met 'enge gerechten'. In de ranglijst staan onder meer Gésiers (maagjes van gevogelte), Andouillette (worst gemaakt van ingewanden van varkens), Tripoux (gevuilde schapenmaag) en Rognons de veau, kalfsnertjes. „Sommige Nederlanders zijn doodsbang in Frankrijk een onbekend diner te bestellen. Met dit lijstje kunnen ze de grootste problemen voorkomen. Of het gewoon proberen natuurlijk, wij zijn inmiddels ook gewend aan het eten van orgaanvlees.”